

Agenda

Natuurpunt

Zondag 5 oktober

Trekvogelwandeling Hageven 9.00 – 12.00 uur. Vertrek De Wulp, Neerpelt.

Zondag 12 oktober

Gedichtenwandeling Resterheide 9.00 – 12.00 uur. Vertrek parking Begijnenvijvers, Hechtel-Eksel.

Zondag 19 oktober

Seizoenswandeling 14.00 – 16.30 uur. Vertrek Schaapsstal 't Plat, Overpelt.

Zondag 9 november

Paddenstoelenwandeling 9.00 – 12.00 uur. Vertrek De Wulp, Neerpelt.

Vrijdag 28 november

Legende en druppelskeswandeling 20.00 – 22.00 uur. Vertrek parking de Theepot Lummen.

Zondag 21 december

Winterwandeling 9.00 – 16.00 uur. Vertrek De Wulp, Neerpelt. Inschrijven +32 (0)11 80 26 77.

Natuurmonumenten

Zaterdag 1 november

Landelijke Natuurwerkdag (onder andere in de Krang en de Brabantse Kempen). Informatie: www.natuurwerkdag.nl.

NMC De IJzeren Man

Vanaf oktober

Tentoonstelling Gezuiveld in Nederland (NMC).

Zondag 12 oktober

Stenenspreekuur van 13.00 tot 17.00 uur door de Geologische vereniging (NMC).

Dinsdag 14 oktober

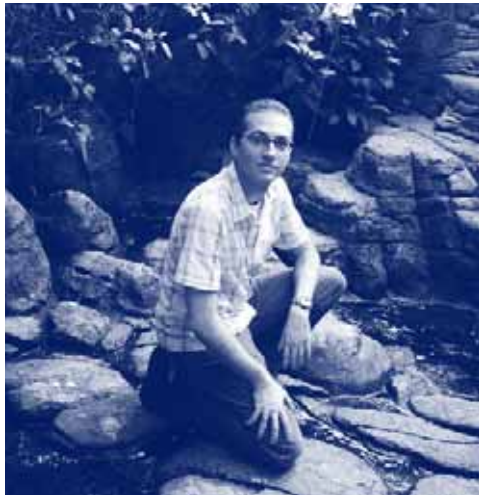
Lezing Paddenstoelen door Twan Brouwers en Huub Duckers om 19.30 uur in het NMC (IVN Weert e.o.).

Zondag 19 oktober

Wandelexcursie Paddenstoelen in De IJzeren man. Start 13.00 uur NMC Weert (IVN Weert e.o.).

Coördinator De Wulp

Bezoekerscentrum De Wulp heeft een nieuwe coördinator: David Deconinck. David heeft de studies regentaat wetenschappen-informatica (in Nederland heet dit de pedagogische academie voor het basisonderwijs - pabo) gevolgd en heeft twee jaar lesgegeven in een technische school in Overpelt. Als vrijwilliger in de Resterheide was hij goed bekend met Natuurpunt en ook zijn studies zullen hem in deze nieuwe job goed van pas komen. Gaby Bollen, voorheen coördinator van De Wulp, is in dienst getreden van Natuurmonumenten. Haar taken bestaan uit beheer-evaluatie, kwaliteitstoetsen en monitoring-plannen. Gaby blijft deel uitmaken van de redactie van Wulpenvlucht.

David Deconinck

Versterking in NMC

Anja Akkermans

Sinds 1 januari dit jaar is in het Natuur- en Milieucentrum De IJzeren Man in Weert Anja Akkermans 20 uur per week werkzaam als educatief medewerkster. Zij verricht allerlei ondersteunende taken zoals contacten leggen en onderhouden met basisscholen, public relations, begeleiden van vrijwilligers, werkgroepen en stagiaires.

Colofon

Wulpenvlucht is een gezamenlijke kwartaal-uitgave van Natuurpunt vzw en Natuurmonumenten. Het wordt gratis verspreid onder geïnteresseerden.

Voor een abonnement kunt u bellen naar (035) 655 99 11 (Nederland, Natuurmonumenten) of naar (011) 80 26 77 (België, Bezoekerscentrum De Wulp).

Redactie

Theo van den Berkmortel, Gaby Bollen, Ghis Palmans, Willy Pardon, Nicoline van Tiggelen

Eindredactie + v.u.

Van Tiggelen Tekst & Communicatie, Oirschot

Opmaak

Ster design BNO, Eindhoven

Drukwerk

Drukkerij van Druenen, Eindhoven

Wulpenvlucht

Driemaandelijks nieuwsbrief over natuurgebieden van Natuurpunt en de Vereniging Natuurmonumenten rondom Bezoekerscentrum De Wulp.

*Nummer 35
oktober
november
december 2008*

In dit nummer
*Pagina 2
Een natuurlijke
waterparel in je tuin*

*Pagina 3
Een woordje met ...
Mart van den
Boogaert*

*Pagina 4
Coördinator
De Wulp*

Versterking in NMC

Agenda

GrensPark Kempen~Broek, een eigenzinnig landschap

Genieten van een bijzonder natuurlijke grensstreek (foto Anneleen Mengels)

GrensPark Kempen~Broek is een grensoverschrijdend landschap dat in zijn omvang uniek is voor Vlaanderen en Nederland. Het strekt zich uit over de gemeenten Cranendonck, Weert, Nederweert, Bocholt, Bree, Kinrooi en Maaseik. Het ligt op de grens van Belgisch en Nederlands Limburg en Noord-Brabant. Dit eigenzinnige landschap stoort zich niet aan menselijke grenzen. En dat is maar goed ook!

Kempen~Broek ligt in de zogenaamde Vlake van Bocholt aan de noordoost-rand van het Kempens

Plateau. Verschillende beken vloeien hier van het plateau samen in de vlakte waardoor een nat en moerasig gebied is ontstaan. Enkele hoger gelegen, droge zandruggen steken hier bovenuit. Het is niet toevallig dat deze waardevolle grensstreek zo natuurrijk is. Door zijn ontgankelijk karakter is het lang van ontginning gespaard gebleven. Vanaf het einde van de 19e eeuw maar vooral na de Tweede Wereldoorlog werden de randen van het gebied intensiever gebruikt. Zo ontstond een interessante afwisseling van moerassen, stuifduinen, bossen, heidegebiedjes, vennen en landbouwgebieden.

Vele partners

In totaal gaat het om een gebied van ruim 18.000 hectare. Vele partners (beheerders, provinciebestuurders, Vlaamse en Nederlandse overheden) zorgen voor de openstelling, het onderhoud en het beheer van het gebied. Hierdoor komen er veel zeldzame planten en dieren voor. Bijvoorbeeld (korst)mossen, kruisbek, groene specht, roofvogels en salamanders. Natuurmonumenten en Natuurpunt beheren in dit GrensPark verschillende natuurgebieden, zoals de Laurabossen, De Luysen, de Krang, Sint-Maartensheide, Tungelerwallen en het Smeethof.

Genoeg te ontdekken

Bezoekers kunnen heel wat beleven in Kempen~Broek. Wandelaars, fietsers, ruiters, menners en mountainbikers kunnen via bewegwijzerde routes in hun eigen tempo genieten van het landschap, de rust. Neem eens deel aan één van de vele excursies en andere activiteiten.

Nieuwsgierig?

Kom naar Kempen~Broek en ontdek het zelf. Bekijk ook de site www.kempenbroek.eu

Terrassen en golvende of schuine oevers belangrijk

Een natuurlijke waterparel in de tuin

Enkele stapstenen door de vijver kunnen een alternatief wandelpad vormen
(foto Gaby Bollen)

In veel tuinen prijkt een mooie vijver. Maar is deze vijver wel zo groen? Verloopt in deze vijver ook de natuurlijke kringloop van eten en gegeten worden? Hierbij geven we u wat tips om een natuurlijke waterparel in de tuin aan te leggen.

Belangrijk bij het aanleggen van een vijver is dat u enkele etages of terrassen in de vijver maakt. Op deze manier krijg je verschillen in lichtinval en temperatuur. Ieder dier en plant heeft zo zijn voorkeur wat licht en temperatuur betreft. Amfibieën (kikkers, padden en salamanders) zijn koudbloedig. Lekker warm water maakt hun loom actief, koud water maakt hun loom en passief. Ook golvende oevers (geen rechte hoeken) en schuin oplopende oevers zijn interessant voor amfibieën.

Planten: broodnodig

Waterplanten zijn erg belangrijk in een vijver. Ze zorgen voor zuurstof in het water, schaduw bij felle zon, hechtplaatsen voor eitjes, schuilmogelijkheden voor prooi en jager,

en diversiteit in de vijver. Ook rond de vijver is het belangrijk dat er planten staan: libellenlarven krui- pen er uit het water, amfibieën overwinteren er en vogels schuilen er. Als u besluit om waterplanten te kopen, moet u een doordachte keuze maken. Sommige waterplan- ten kunnen namelijk gaan woeken. Drijvende waterplanten zoals Braziliaans parelvederkruid, grote waternavel en waterhyacint zijn zulke planten. Soms worden deze planten ook wel eens onder een andere naam verkocht. Het veiligste

Altijd leuk als u een kikker in de vijver heeft (foto Jef Vandenboer)

is om in de vijver inheemse planten te gebruiken.

En de reiger dan?

Tot ergernis van veel vijverbezitter vliegt er ook wel eens een reiger tot aan de vijver om een visje mee te pikken. Het spreekt voor zich dat als de vijver goed in het zicht ligt, de reiger sneller zal langskomen. Een boompje dat over de vijver hangt kan de waterpartij vanuit de lucht al aan het oog onttrekken. De bijkomende schaduw kan op erg hete dagen ook voor de vissen welkom zijn. In de herfst hebt u dan wel wat bladval in de vijver, maar deze is dan weer interessant voor insecten om zich onder te verschuilen. Voor de reigers speelt ook de kleur van de vissen een rol: zwarte vissen worden minder snel gevangen dan oranje. Maar oranje vissen zijn natuurlijk voor ons wel gemakkelijker om te zien. Als vissen zich voortplanten in de vijver is het natuurlijk niet zo erg als de reiger of de ijsvogel een hapje komt meepikken.

Soms een kijkje nemen bij moeder natuur kan vaak veel problemen in de tuin oplossen.

Een woordje met... Mart van den Boogaert

Wat een enthousiasme! Mart van den Boogaert loopt ervan over. Zijn hobby als imker is bijna een volledige baan die hij met veel liefde en passie uitvoert. Als actieve vrijwilliger in het

NMC IJzeren Man en bestuurder van de Imkerbond is hij dagelijks met bijen aan de slag. Hij heeft dus niks liever dan gezoem rond zijn oren

“Blijven ze lastig, dan nemen we afscheid van de koningin”

Mart toont een bijenkorf met een wespennest (foto Gaby Bollen)

In de tuin van het NMC De IJzeren man hebben we een boeiend gesprek met Mart van den Boogaert. Hij is bijzonder tevreden over de vele nieuwe cursisten die zich hebben aangeboden voor de imker cursus. “Opvallend is dat het vooral jongere mensen zijn. Vroeger had je pas tijd voor deze hobby als je wat meer vrije tijd begon te krijgen, als de kinderen het huis uit zijn bijvoorbeeld. Maar nu zien we dat mensen jonger dan 40 deelnemen aan de cursus, wat ons gelukkig maakt aangezien we ook aan opvolging van het bestuur moeten denken.”

Honing met de paplepel

“Ik ben als het ware met bijen opgegroeid. Mijn vader had er op de boerderij vlakbij de Strabrechtse heide en toen ik eenmaal wat meer tijd had ben ik ook met bijen begonnen. Honing was vroeger een noodzaak. Toen er nog geen suiker-

bieten of suikerriet geteeld werd, was honing de enige zoetstof. Het was dus ook behoorlijk kostbaar. Af en toe een potje verkopen, bracht ook wat extra op.”

Bijensterfte

Het gaat niet zo goed met onze bijen. De varroamijt dwingt ons alert te zijn anders sterven hele volkeren uit en nu ook een mysterieuze nieuwkomer die veel bijtjes laat verdwijnen. Mart helpt zo veel hij kan bij het onderzoek: bemonsteringen, enquêtes bij andere imkers. “Het is gelukkig een nationaal onderzoek geworden. Vroeger werd er veel gegist naar de oorzaken van de massale sterfte, maar een landelijk onderzoek moet de echte oorzaak aan het licht brengen.”

Honing, nectar der goden

“Voordat de honing verkocht mag worden, moet hij voldoen aan de eisen van de Nederlandse

Keuringsdienst van Waren. Op het potje komt dan een code te staan die aangeeft hoeveel kilo ervan geslingerd is, van welk jaar hij is en welke imker hem geogst heeft. De lekkerste honing is natuurlijk de verse die je zo uit het raat zuigt. Honing komt zeer goed tot zijn recht in onder andere yoghurt: een lepeltje ervan in verse yoghurt smaakt heerlijk. De houdbaarheid van honing wordt bepaald door het gehalte aan suiker. Hoe meer suiker en hoe minder vocht, hoe langer de honing goed blijft.

Lastige rakkers

Op de vraag of hij nooit schrik heeft om gestoken te worden, antwoordt hij dat dit vaak van de imker zelf afhangt. “We kweken volkeren die ‘vriendelijk’ zijn. Als de bijen lastig doen, dan hebben ze ergens iets te kort en is het de taak van de imker om op te sporen wat. Als ze toch lastig blijven, dan moeten we helaas afscheid nemen van de koningin. Een deel van hun karakter is namelijk genetisch en wordt doorgegeven aan het nageslacht.”

Gouden tip

Als de honing gekristalliseerd is in het potje mag u hem niet in de magnetron zetten. U warmt hem dan best ‘au bain marie’ op bij een temperatuur van 40°C. Hogere temperaturen zoals die van de microgolfoven vernietigen waardevolle stoffen in de honing.

Mart zou graag ... , ... , willen aanwijzen voor het volgende interview.

